

Právo mezinárodního obchodu – 4. seminář

JUDr. Klára Svobodová

Vady zboží

- Vada = nesoulad mezi dohodnutým (jinak určeným) plněním a plněním dodaným
 - Zboží bez vad
 - > článek 35
 - > články 41, 42
-

Dělení vad

- Faktické x právní
 - Kvalitativní x kvantitativní
 - Zjevné x skryté
 - Časové rozlišení vad
-

Faktické vady

□ Článek 35/1, 2

-> znění smlouvy

-> praktiky, zvyklosti

-> VÚ

X vady, o kterých kupující v době uzavření smlouvy věděl nebo nemohl nevědět (stačí vědomost)

Právní vady

□ Článek 41

-> právo třetí osoby (rozhodující je účinek na vlastnické právo)

X kupující souhlasil s převzetím zboží s takovou vadou

Právní vady

□ Článek 42

- > právo třetí osoby spočívající v právu duševního vlastnictví
 - > vědomost prodávajícího v době uzavření smlouvy
 - > existence v době dodání
 - > teritoriální omezenost (země určení, země místa podnikání kupujícího)
- X vědomost kupujícího v době uzavření smlouvy
- X prodávající postupoval podle podkladů kupujícího
-

Časové rozlišení vad

- Rozhodná doba – okamžik přechodu nebezpečí
 - Vady existující v rozhodné době
 - > zjevné
 - > projevují se později
 - Vady vzniklé po rozhodné době
-

Odpovědnost prodávajícího

- Proávající odpovídá za vady:
 - 1) Existující v době přechodu nebezpečí
 - 2) Vzniklé po přechodu nebezpečí porušením povinnosti prodávajícího včetně nedodržení záruky
-

Reklamační proces – vady faktické

- Kdo má zkontrolovat zboží?
- Kdy má být vada zjištěna?
- Kdy má být vada oznámena?
- Jak má být vada oznámena?

Vady zjevné x vady skryté

Reklamační proces – vady faktické

- Články 38, 39
 - Podmínka uplatnění nároků kupujícího
 - Interpretační nejednoznačnost
-

Kontrola

- Článek 38
 - Žádná sankce za nesplnění (x vazba na oznámení vady)
 - > kupující může zjistit vadu bez prohlídky (dokumenty)
 - > pokud neprohlédne nebo prohlédne nedbale, ale dodrží požadavky článku 39 – práva z vad nezanikají
-

Kontrola

- Kdo provádí prohlídku zboží?
 - Kupující odpovídá za zajištění a provedení prohlídky
 - > osobně (zaměstnanec, třetí osoba)
 - > dohoda stran o společné prohlídce
 - > dohoda stran o realizaci prohlídky třetí osobou (specializované společnosti)
 - > zákazník kupujícího
 - Za špatně provedenou prohlídku odpovídá kupující, i když je provedena jinou osobou (x strany se dohodly, že prohlídku provede nezávislý subjekt, prohlídka byla ovlivněna třetí osobou na výslovnou žádost prodávajícího, prohlídka byla provedena státním kontrolním orgánem)
-

Kontrola

□ Způsob prohlídky

- Dohoda stran
 - Praxe, zvyklosti
 - Žádná výslovná úprava ve VÚ => obecné zásady – prohlídka přiměřená okolnostem (řádná prohlídka) – v mezinárodním obchodě neexistuje shoda
- > významné okolnosti – místo dodání zboží, druh zboží, způsob zabalení, zda je kupující konečným odběratelem
-

Kontrola

- Místo a čas prohlídky
 - Úzce propojeny
 - V době podle okolností co nejkratší
 - > počátek lhůty, délka lhůty
 - > místo dodání zboží, druh zboží, způsob zabalení, kulturní odlišnosti, profesionalita a zkušenost kupujícího, způsob a náročnost kontroly
-

Kontrola

- Počátek běhu lhůty
 - > od dodání zboží – předání kupujícímu
 - > dojití zboží do místa určení (smlouva zahrnuje přepravu)
 - > dojití zboží do nového místa určení
 - ✓ Zboží je během přepravy směrováno do jiného místa určení nebo je kupujícím znovu odesláno
 - ✓ Kupující neměl možnost je prohlédnout
 - ✓ Prodávající v době uzavření smlouvy věděl nebo měl vědět o této možnosti
-

Oznámení vad

- Vyjasnění, zda nastalo porušení povinnosti prodávajícím dodáním vadného zboží
 - Forma oznámení
 - Komu se oznamuje
 - Obsah oznámení
 - Lhůta pro oznámení
-

Oznámení vad

□ Forma

- Smlouva, zvyklosti, praktiky
 - VÚ nemá výslovnou úpravu => jakákoli forma (problém s dokazováním)
 - Konkludentní oznámení (např. nezaplacení kupní ceny) - NE
-

Oznámení vad

- Komu se oznamuje?
 - Prodávající osobně se musí dozvědět o oznámení vad
-

Oznámení vad

- Obsah oznámení
 - VÚ – povaha vad
 - Oznámení typu „*dodané zboží je vadné*“ není dostačující
 - Rozhodné okolnosti – druh zboží, druh vady, profesionalita kupujícího
 - Nutnost uvést některé nároky
-

Oznámení vad

- Lhůta pro oznámení vad – v
přiměřené době poté, co prodávající
zjistil nebo měl zjistit povahu vad
 - Počátek běhu lhůty
 - > ukončení prohlídky
 - > okamžik skutečného zjištění vad
 - > okamžik předání stížností od klientů
(pokud nezačal běžet dříve)
-

Oznámení vad

- Přiměřená doba
 - > rozhodné okolnosti – druh zboží, druh nároků, zkušenost a profesionalita kupujícího, rychlost komunikačních prostředků
 - > různé přístupy národních soudů – ve prospěch prodávajícího nebo kupujícího
-

Reklamační proces – vady skryté

- Vady, které kupující nemohl zjistit při řádné prohlídce
 - Oznámení vad
 - > v době přiměřené od zjištění vad (od doby, kdy se vada projevila)
 - > nejpozději do 2 let od předání zboží
-

Povaha lhůty podle článku 39

- Prekluzivní!!!!
 - Pokud kupující neoznámí včas, zanikají jeho nároky z vadného plnění
-

Článek 40

- Zmírnění následků nedodržení reklamačního procesu
 - Prodávající věděl nebo nemohl nevědět o skutečnostech, které jsou příčinou vad a nesdělil je kupujícímu
 - Míra vědomosti prodávajícího
 - Okolnosti ovlivňující znalost vad – množstevní vady, plnění aliud, úmysl prodávajícího (prodávající musel vědět o vadách), zda je prodávající výrobcem, obchodní vztah mezi prodávajícím a kupujícím
-

Článek 40

- Kdy má prodávající vědět o vadách – v době předání zboží
 - Kupujícímu jsou zachovány nároky
 - Důkazní břemeno – nese kupující
-

Článek 44

- ❑ Omluvitelné důvody neoznámení vad
 - ❑ Kupujícímu je zachován nárok na snížení kupní ceny a náhradu škody
 - ❑ Nemá vliv na lhůtu podle článku 39/2
 - ❑ Co jsou omluvitelné důvody?
 - Okolnosti podobné okolnostem vyšší moci
 - Některé důvody na straně kupujícího (nemoc,)
-

Reklamace právních vad

□ Článek 43/1

- > lhůta pro oznámení – přiměřená doba poté, kdy se kupující dozvěděl nebo měl dozvědět o vadě
 - > obsah oznámení – vada, povaha vady
 - > neexistuje maximální lhůta
-

Reklamacce právních vad

- Zmírnění následků nedodržení reklamačního procesu
 - Článek 43/2
 - Článek 44
-

??? Příklad

Společnost SPEOD, s.r.o s místem podnikání v ČR a společnost KNOPF GmbH s místem podnikání v Německu uzavřely smlouvu o dodávce 300 kusů speciálních oděvů pro záchranáře. Tyto oděvy mimo jiné neměly mít žádné knoflíky, ale podle zvláštních požadavků kupujícího pouze tzv. suché zipy. Zboží bylo dodáno do skladu kupujícího v Německu. Po 20 dnech kupující uplatnil reklamaci. Vadu nezjistil sám, protože zboží vůbec neprohlédl, ale teprve na základě reklamace svého odběratele.

??? Příklad

- Zhodnot' postup kupujícího ve světle VÚ. Jaké jsou důsledky porušení jeho povinnosti?
 - Jak by se mohl kupující bránit?
-

??? Příklad

- Specifická vlastnost zboží vymezená ve smlouvě
 - Zboží nedodáno v provedení, která odpovídá smlouvě => vada zboží
 - Vada existovala v době přechodu nebezpečí – jedná se o zjevnou vadu
 - Kupující měl dodržet postup podle článků 38 a 39/1
 - > prohlédnout zboží v době co nejkratší – po dojití do skladu
 - > oznámit v přiměřené době – 20 dní je moc
-

??? Příklad

- Kupující by se mohl dovolat článku 40
-> prodávající nemohl nevědět o tom,
že oděvy mají knoflíky
-

??? Příklad

Společnost Firenze s místem podnikání v Itálii (kupující) a společnost Sportovec, s.r.o. s místem podnikání v ČR uzavřely smlouvu o dodávce sportovních bund. Předmět smlouvy byl vymezen dle katalogu obsahujícího barevnou stupnici a údaje o kvalitě látek. Zboží bylo dodáno za podmínky FCA Brno hlavní nádraží INCOTERMS 2000. Při převzetí bylo zjištěno, že zboží nedopovídá množstvím a barevnou škálou smlouvě. Vzhledem k tomu, že právě nastaly velikonoční prázdniny, bylo dokončení prohlídky odsunuto na dobu po prázdninách, tj. za 10 dnů. Prohlídka byla dokončena a kupující onemocněl. Vady oznámil ústně ihned, písemně za dalších 14 dní.

??? Příklad

- Posudte existenci vad zboží.
 - Posudte postup prodávajícího.
-

??? Příklad

- ❑ Zboží neodpovídá smlouvě (množství, provedení)
 - ❑ Vady existovaly v době přechodu nebezpečí
 - ❑ Zjevné vady
-

??? Příklad

Prohlídka

- > vady zjistil ihned
- > prohlídku dokončil za 10 dnů

Oznámení vad

- > oznámeno ústně ihned po prohlídce
(ve VÚ není povinná písemná forma)
 - > přiměřená doba?
-

Příklad

Společnost Vandkunsten se sídlem v Roskilde (Dánsko) je výrobcem nábytku. Společnost Skandinávský nábytek, s.r.o. se sídlem v Brně dodává nábytek od různých výrobců do několika prodejen v České republice a na Slovensku. Dne 15.1.2007 strany uzavřely smlouvu o dodání celkem 100 ks nábytku (jednalo se o vybavení ložnic - postele, noční stolky, komody). Vzor, typ dřeva a barva nábytku byly stanoveny na základě katalogu prodávajícího. Celková cena byla sjednána ve výši 39 462 EUR. Zboží mělo být dodáno 15.3.2007. Smlouva obsahovala mimo jiné tyto doložky:

- ❑ CPT Brno INCOTERMS 2000, 15.3.2007
 - ❑ Maximální výše náhrady škody – 20 000 EUR
 - ❑ Tato smlouva a veškeré otázky s ní související se řídí dánským právem.
-

Příklad

Přepravu zboží zajišťovala dánská společnost Eurotransport. V důsledku neohlášené stávky zaměstnanců společnosti, která provozuje pravidelnou lodní linku (trajekt) na trase Gedser (Dánsko) – Warnemünde (Německo), došlo ke zpoždění dodávky nábytku o tři dny. Prodávající kupujícího o zpoždění předem neinformoval. Kupující ihned zboží prodal svým odběratelům. V průběhu dubna dostal kupující od svých odběratelů několik reklamací ohledně nábytku, který byl součástí dodávky od dánského výrobce. Ze stížností vyplývalo, že postele a komody jsou vyrobeny z dubového dřeva a ne z bukového, jak bylo dohodnuto. Na základě těchto reklamací kupující dne 15.4.2007 poslal dánskému výrobcí toto oznámení: „Zboží (postele, komody), které jsme od vás obdrželi dne 18.3.2007, neodpovídá smlouvě.“ Kupující nezaplatil kupní cenu.

Příklad

Posudte, zda kupujícímu vznikly nároky z vad zboží.

Příklad

- ❑ Zboží neodpovídá smlouvě (bukové x dubové dřevo)
 - ❑ Prohlídka zboží – zákazník kupujícího
 - ❑ Oznámení vad
 - Řádnost?
 - Včasnost?

 - ❑ Možnost uplatnění článku 40?
-

Nároky stran z porušení smlouvy

□ Kupující

- Práva uvedená v člancích 46 – 52
- Náhrada škody

□ Prodávající

- Práva uvedená v člancích 62 – 65
 - Náhrada škody
-

Podstatné x nepodstatné porušení smlouvy

- Vliv na volbu nároku
 - Podstatné porušení
 - > stanoveno ve smlouvě
 - > článek 25
 - ✓ Újma druhé strany, která ji v podstatné míře zbavuje toho, co je oprávněna očekávat od smlouvy
 - ✓ Strana porušující smlouvu, příp. rozumná osoba předvídá důsledky porušení
 - ✓ Př. nedodání zboží, neudržitelné průtahy při dodání, zásadní nedostatky v množství, velmi špatná kvalita zboží
-

Institut dodatečné lhůty

- ❑ Články 47, 63
 - ❑ Ke splnění jakékoli povinnosti
 - ❑ Na úvaze strany, která neporušila smlouvu
 - ❑ Přiměřená
 - ❑ V jejím průběhu nelze uplatnit jiné nároky (mimo náhradu škody)
 - ❑ Nesplnění povinnosti samo o sobě nezakládá zánik smlouvy
-

Nároky kupujícího

- Porušení týkající se dodání zboží
 - 1) Nedodání zboží
 - Plnění in natura (dodání)
 - Odstoupení od smlouvy
 - 2) Dodání vadného zboží
 - Plnění in natura (výměna, oprava)
 - Odstoupení od smlouvy
 - Sleva z kupní ceny
 - Porušení ostatních povinností
 - Plnění in natura
 - Odstoupení od smlouvy
-

Nedodání zboží

- Kupující může požadovat splnění povinnosti (článek 46/1) – přiměřená lhůta (článek 47) – pokud prodávající nedodá nebo prohlásí, že nedodá => odstoupení od smlouvy (článek 49/1 píís b)
 - Pokud nedodání zakládá podstatné porušení smlouvy – může odstoupit ihned (článek 49/1 píís a)
-

Dodání vadného zboží

- 1) Dodání vadného zboží zakládá podstatné porušení smlouvy
 - Odstoupení od smlouvy (článek 49/1)
 - Dodání náhradního zboží (výměna) – článek 46/2
 - > jen byl-li nárok učiněn současně s oznámením vad nebo v přiměřené době poté
 - > článek 82 – vrácení původně dodaného zboží
 - > lze stanovit přiměřenou lhůtu – po marném uplynutí lze odstoupit od smlouvy (článek 49/2 písm. b bod ii)
-

Dodání vadného zboží

- Odstranění vad (oprava) – článek 46/3
 - > opravitelnost
 - > přiměřenost okolnostem
 - > uplatnění nároku v oznámení vad nebo v přeměřené době poté
 - > lze stanovit přiměřenou lhůtu – po marném uplynutí lze odstoupit od smlouvy (článek 49/2 pís b bod ii)
 - Sleva z kupní ceny – článek 50
 - > jednostranný nárok kupujícího
 - > poměr mezi hodnotou, kterou mělo dodané zboží v době dodání, a hodnotou, kterou by mělo zboží bez vad (x články 37, 48)
-

Dodání vadného zboží

- 2) Dodání vadného zboží nezakládá podstatné porušení smlouvy
- Odstranění vad
 - Sleva z kupní ceny
-

Porušení jiné povinnosti

Podstatné

- Odstoupení od smlouvy (článek 49/1 pís a)
- Požadavek splnění povinnosti – možno stanovit přiměřenou lhůtu – pokud prodávající nesplní => odstoupení od smlouvy

Nepodstatné

- Požadavek splnění povinnosti
-

Právo druhého plnění

□ Článek 37

- > prodávající dodal předčasně
 - > do doby dodání může odstranit vady na zboží
 - > kupujícímu nesmí vzniknout nepřiměřené potíže či výdaje
 - > kupujícímu je zachován nárok na náhradu škody
-

Právo druhého plnění

□ Článek 48

- > prodávající dodá včas
 - > má právo odstranit jakékoli nesplnění svých povinností
 - > bez nepřiměřeného odkladu
 - > kupujícímu nevzniknou nepřiměřené potíže
 - > prodávající o druhé plnění požádá (oznámí je)
 - > nárok kupujícího na náhradu škody je zachován
-

Nároky prodávajícího

- Porušení povinnosti zaplatit kupní cenu
- Porušení povinnosti převzít zboží
- Porušení ostatních povinností

-> odstoupení od smlouvy

-> splnění povinnosti
